

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

Aprill 2011

Nr: 28

Elektroniline kuukiri

KONVERENTS "MEIE VÕRTSJÄRV"

12. mail 2011 toimub Viljandi Pärimusmuusika aidas konverents "Meie Võrtsjärv". Konverentsi eesmärgiks on Võrtsjärve olukorra, piirkonna majanduslike, ökoloogiliste ja sotsiaalsete protsesside kirjeldamine, trendide määratlemine ning vajalike jätkutegevuste kavandamine.

Osalema on oodatud kõik huvilised!

Palume registreeruda 5.maiks <http://www.vortsjarv.ee/konverents> või telefonil 52 75 630

III VÕRTSJÄRVE KALA – JA KÄSITÖÖLAAT

Tulemas on Võrtsjärve kala -ja käsitöölaad, mis leiab aset 11. juunil Rannu - Jõesuus, kell 11.00 -17.00

Ootame kõiki kalureid ja käsitöölasi oma tooteid laadal müüma. Osavõtu tingimused leiate [siit](#).

Muidugi on oodatud ka kõik huvilised nautima head kala ja puhast Eesti käsitööd.

KALANDUSPIIRKONDADE ÜMARLAUD

14.04.2011 toimus Jänedal kalanduspiirkondade ümarlaud, kus otsiti vastuseid meetme 4.1 rakendamise seotud küsimustele. Ümarlauast võtsid osa ka MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond tegevjuht ja assistent.

Ümarlauas arutatud küsimused ja vastused leiad [siit](#).

KALURILEHT

Kalurilehe maikuu väljaanne kajastab rohkelt Võrtsjärve piirkonna tegemisi. Loe [siit](#).

UUSASUKAD PANID KIIRESTI PLEHKU

Mida aeg edasi, seda haruldasemaks muutub angerjas nii meil kui ka mujal. Et seda kala satuks ka tulevikus kalurite püünistesse, asustati Võrtsjärve ja nelja väiksemasse veekogusse taas angerjamaine.

«Angerjasaak väheneb iga aastaga,» ütles Võrtsjärve kalur Ants Leiaru. «Maksame järve lastavatele angerjamaimudele teise kala püügiga peale.»

Foto: Aimar Rakko

Nädala alguses lasid kalurid Võrtsjärve ja nelja väikejärve Inglise firmalt UK Glass Eels ostetud angerjamaimud ehk klaasangerjad. Inglismaalt sõidutati lennukiga Tartu lennuväljale 206,5 kilo klaasangerjat ehk 681 450 isendit. Nende Sargasso merest Euroopa rannikule ujunud ja sealt püütud umbes kahe ja poole aastaste maimude keskmine kaal oli kõigest 0,3 grammi.

Paremad maimud

«Loodusest võetud angerjamaimud on paremad kui kasvanduses ette kasvatatud klaasangerjad,» märkis Ants Leiaru. «Inglismaalt toodud maimud hakkasid vette saades kohe põgenema. Ettekasvatatud maimudel sellist ohutunnet pole, neist söövad linnud paljud lihtsalt ära.»

Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooni vee-elustiku spetsialisti Aimar Rakko sõnul läks Inglismaalt toodud klaasangerjatest pea 85 protsenti ehk 576 027 isendit (175,55 kilo) Võrtsjärve. Jõgevamaa Saadjärve täiendati 41 744 (12,59 kilo), Kuremaa järve 18 567 (5,6 kilo) ja Kaiavere järve 25 422 (7,7 kilo) ning Võrumaa Vagula järve 19 860 (6,01 kilo) angerjamaimuga.

«Asustatavate angerjamaimude hulk on meil aasta-aastalt vähenenud,» märkis Eesti Maaülikooli limnoloogikeskuse juhataja Ain Järvalt. Näiteks 1970. ja 1980. aastatel lasti Võrtsjärve korruga paar-kolm miljonit klaasangerjat.

Inimene hakkas Võrtsjärve angerjavarusid täiendama 1956. aastal. Alates 1960. aastatest on sellesse järve angerjat asustatud pea igal aastal, väike vahe tuli sisse vaid 1990. aastate alguses.

«Meie andmed näitavad, et angerjat Võrtsjärves on, aga kalurid ei saa teda kõrge veetaseme pärast kätte,» ütles Ain Järvalt. «Suure veega on supp lihtsalt lahjem.»

Kasvamine võtab aega

Tänavu asustatud angerjaid saab välja tõmmata kuue-seitsme aasta pärast. Klaasangerjate ostmise korraldas riigihankega MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond. Ettevõtmist rahastas kalurite mõrrapüügi maksust 134 150 euro ehk ligi 2,1 miljoni krooniga Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Viimati asustati Eestis ligi 210 000 angerjat mullu juulis. Siis oli tegemist ettekasvatatud angerjatega, kelle keskmine kaal oli 8 grammi.

Allikas: Tartu Postimees

Artikkel: <http://www.tartupostimees.ee/?id=423052>

ANGERJAMAIMUD LENDASID INGLISMAALT TARTUSSE

Esmaspäeva õhtupoolikul Tartu lennuväljal maandunud lennukiga toodi Inglismaalt Eestisse ligi 207 kilogrammi angerjamaimu, millest üle 80 protsendi lasti limnoloogiakeskuse juures Võrtsjärve.

Mittetulundusühingu Võrtsjärve Kalanduspiirkond tegevjuhi ja Võrtsjärve sihtasutuse juhataja Jaanika Kaljuvee sõnul tähendab angerjamaimude toomine kaluritele kuue-seitsme aasta pärast püüjäreelkasvu.

«Angerjavarude täiendamiseks koostasime aasta algul riigihanke ja võtsime kolm pakkumist. Maimude ostmiseks kulus 2,1 miljonit Eesti krooni ehk 134 150 eurot,» selgitas Kaljuvee.

Kolga-Jaani vallavanem Kalevi Kaur, kes on ka Võrtsjärve sihtasutuse juhatuse liige, tunneb kodukandi järve tuleviku pärast muret ja tuli vaatama, kas väikesed maimud ikka kohale jõuavad. «Loodame, et need angerjad kasvavad kenasti üles ja jõuavad rahva toidulauale,» lausus ta.

Tartu ülikooli limnoloogiakeskuse juhataja Ain Järvalt rääkis, et klaasangerja maimude Võrtsjärve asustamine algas juba viiekümnendatel ja kuuekümnendatel aastatel.

«Tänavu otsustati minna tagasi algul kasutatud asustamisvormi juurde: kalamaime ei toodud kalakasvandusse, et neid seal kolm kuni viis kuud hoida, vaid lasti kohe järve,» selgitas Ain Järvalt. Ta lisas, et niisugune talitusviis ei ole majanduslikult eriti efektiivne, küll aga on see looduslikum.

Limnoloogiakeskuse juht rääkis, et kui varem tegeles angerjamaimude Eestisse toomisega keskkonnaministeeriumi kalavarude osakond, siis tänavu oli selle eestvedajaks mittetulundusühing Võrtsjärve Kalanduspiirkond, kes esindab suurt osa järve kalurkonnast.

«Teadlased on Võrtsjärve kaluritega aastaid koostööd teinud ja enamasti ühisele arvamusele jõudnud,» lisas Järvalt.

Allikas: Sakala

Artikkel: <http://www.sakala.ajaleht.ee/?id=422958>

Rohkem pilte angerja asustamisest leiad [MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond kodulehelt](#).

VEHENDI ÜSNA UUS PAADISILD LÄKS VETT VEDAMA

Paari päeva tagune tugev loodetuul puhus Võrtsjärvel jää liikuma. Aga pole head halvata: jää sai jagu Vehendi puhkekeskuse paadisillast ja nihutas pisut paigast järvemuseumi terrassi.

«Jää hakkas liikuma esmaspäeva pärastlõunal kella kolme paiku,» teatas Vehendis asuva Eesti Maaülikooli (EMÜ) limnoloogiakeskuse vanemteadur Külli Kangur.

Esmalt ronis jää limnoloogiakeskuse muulile. Siis randus jää sealt mitukümmend meetrit kaugemal ja tõukas järvemuseumi terrassi-vaateplatvormi kuus-seitse sentimeetrit oma kohalt eemale. Katki murdusid terrassi mõned lauad. Õhtupoole tuul rauges ja jää liikumine peatus, hilisõhtul kuhjusid Tondisaare juurde jäämäed.

Foto: Sille Annuk

Männid tõmbasid pidurit

Eile hommikul avastas EMÜ Võrtsjärve õppekeskuse spetsialist Meelis Kask, et tuulega randa kandunud jääkamakad olid limnoloogiakeskusest paari kilomeetri kaugusel Vehendi puhkekeskuses purustanud paadisilla.

«Loodus näitab inimestele, et Võrtsjärve äärde ei tasu paadisilda teha,» ütles limnoloogiakeskuse teadur Lea Tuvikene. «Mõnel aastal jäi see vee alla, mõnel aastal jälle kuivale.»

Rannu vald tegi lõviosas eurorahaga rajatud Vehendi puhkekeskuse 40-meetrise paadisilla 2005. aasta lõpus. «Loodus näitas oma jõudu,» tõdes Rannu vallavanem Maano Koemets. «Õnneks püüdsid männid paadisilla tükid ja jää kinni, muidu oleks ka riietuskabiin läinud.»

Et juhtum on väga värske, pole veel teada, mis saab purustatud paadisillast. «Esmalt kogume seal kasutuskoõbliku materjali kokku ja vaatame, kas ja kui palju saab paadisilda parandada,» ütles vallavanem. Suuremat taastamistööd ei saa ta lubada, sest valla eelarves pole selliseks ettenägemata tööks raha kõrvale pandud. Jää tekitatud teistest purustustest polnud vallavanem eileks kuulnud.

Jääminek hilineb

Võrtsjärve põhjaosa on Valma kaluriküla kandis juba jäävaba. Millal kogu järv puhtaks saab, sõltub ilmast. Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi (EMHI) andmetel on Võrtsjärv Jõesuu kandis jääst vaba enamasti 24. aprilliks.

«Kui võtta arvesse, et tänavu on kevad nädal aega hilinenud, siis võib oletada, et ka meie suured veekogud vabanevad jääst hiljem,» ütles EMHI hüdroloogia osakonna peaspetsialist-hüdroloog Liidia Klaus.

Peipsil pole jääminek alanud. «Suurem osa Peipsist on veel jääs, aga esmaspäevane loodetuul tekitas ka seal lahvandusi,» rääkis Liidia Klaus.

Lämmijärves on samuti lahtised alad, Mehikoorma kandis on järvele jäänud vaid kallasjääd. Pikaajaliste andmete põhjal vabaneb Peipsi jääst tavaliselt 27. aprilliks. Jääminekuga algab järvedel intensiivne veetõus, mille tipp jõuab kätte mai teises dekaadis.

Allikas: Tartu Postimees

Artikkel: <http://www.tartupostimees.ee/?id=422011>

ÕLIREOSTUS OHUSTAS VÕRTSJÄRVE

Tartumaal Rannu vallas Vehendi külas voolas alajaama trafost välja õli, mis moodustas kevadise liigvee pinnale veikleva kihi ning hakkas mööda kõrvalasuvat oja Võrtsjärve poole voolama.

Lõuna-Eesti päästkeskuse päästjad said väljakutse minna reostusohu kõrvaldama 5. aprillil kell 13.11. Päästjad selgitasid, et elektrialajaama trafost oli maha voolanud umbes 40 liitrit õli ning sellest moodustunud õhuke kiletaoline kiht kattis 150 meetri ulatuses kõrvalasuvat oja, mis suubus Võrtsjärve.

Ojale paigaldati õlitõkke poom. Kümne ruutmeetriselt alalt koguti saastunud lund kokku ja pinnas kaeti saastet imava absorbendiga.

Allikas: Tartu Postimees

Artikkel: <http://www.tartupostimees.ee/?id=414666>

TEGEVUSGRUPPIDE SEMINAR POOLAS

Farnet ootab tegevusgruppide esindajaid seminarile **“FLAGS in business – promoting diversification in fisheries areas”**, mis toimub Poolas 5-7. juuli.2011 registreerimine lõppeb 3.mai. Loe lähemalt [siit](#).

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

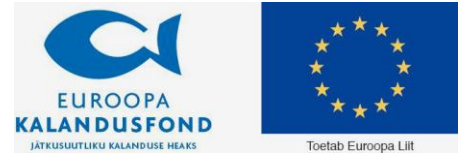

APRILL VÕRTSJÄRVE ÄÄRES

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

Elektroonilise kuukirja väljaandja:

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

Viljandi maakond

Viiratsi vald, Valma küla 70121

www.vortskalandus.ee

+372 529 8561

jaanika@vortsjarv.ee

Toimetaja:

Kertu Kikkas

kertukikkas@gmail.com

Tegevjuhi assistent